

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 151-1878)

Originalt emne

Gader

Gader/Anlæg og Udvidelser af Gader

Gader/Erhvervelse af Grunde og Jorder

Gader/Gadeliniers Fastsættelse

Hospitaler

Kirkelige Forhold

Kirkelige Forhold/Vor Frue Kirke

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 4. juli 1878](#)
- 2) [Byrådsmødet den 3. oktober 1878](#)
- 3) [Byrådsmødet den 20. februar 1879](#)
- 4) [Byrådsmødet den 13. marts 1879](#)
- 5) [Byrådsmødet den 20. marts 1879](#)
- 6) [Byrådsmødet den 27. marts 1879](#)
- 7) [Byrådsmødet den 15. maj 1879](#)
- 8) [Byrådsmødet den 29. maj 1879](#)
- 9) [Byrådsmødet den 7. august 1879](#)
- 10) [Byrådsmødet den 10. marts 1881](#)
- 11) [Byrådsmødet den 5. maj 1881](#)
- 12) [Byrådsmødet den 7. juli 1881](#)
- 13) [Byrådsmødet den 14. juli 1881](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra det Udvalg, der i forrige Møde i sagen 139/78 blev nedsat for at afgive Betænkning om det Ønskelige i, at man benyttede det nuværende Tidspunkt til at faa nogle af de omkring Hospitalets Grund gaaende Gader udvidede, var fremkommet Erklæring om, hvorledes saadan Udvidelse hensigtsmæssigt burde ske. Da Byraadet billigede Udvalgets Anskuelser, anmodede man det om, paa Grundlag af det foreliggende Forslag at indlede de fornødne Forhandlinger med Hospitalets Bestyrelse.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Af Udvalget for en Forbedring af Forholdene omkring Hospitalet var under 1. ds. indstillet, at der indledes Forhandling med Hospitalet om, at det ny Hegn mod Klostergade og Tangen opføres saaledes, at der bliver Plads til et Fortov, der anlægges og forsynes med Fliser paa Kommunens Bekostning, hvorimod Grunden afgives uden Vederlag, og at der intet Hegn gjenopføres omkring den strimmel Jord, der ligger mellem Frue Kirke langs Kirkeristen til Tangen, hvorimod Gyden udvides til mindst 10 Alen, samt omlægges og forsynes med Fortove paa Kommunens Bekostning. Hvad der af denne Jordstrimmel ikke medgaar til Gydens Udvidelse forbliver Hospitalets Ejendom, men med fri Adgang for Publikum. Som Vederlag herfor frafalder Kommunen Betalingen af de 2000 Kr., som Hospitalet skal betale for Afstaaelsen af den Kommunen tilhørende Kvægfold, hvorhos Kommunen endvidere paatager sig foruden de oven for omhandlede Brolægningsarbejder at planere, beplante og vedligeholde det Jordstykke som bliver uindhegnet. Udvalget udtaler sig derhos for det Ønskelige i, at Jordstykket imod Nord (Klostergade) ogsaa blev udlagt med Adgang for Publikum, men henstiller i ethvert Fald, at der virkes hen til, at Hegnet omkring denne Plads ikke opføres i større Højde, end at Udsigten til de smukke Bygninger og det foranliggende Haveparti bevares uden fra. (Se Mødet den 4. Juli.)

Man vedtog at fremsende Udvalgets Indstilling som er Tilbud, der gjøres til Hospitalet.

Uddrag fra byrådsmødet den 20. februar 1879 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Der fremlages sen kommunikation af en skrivelse fra Justitsministeriet af 4. ds., hvori det i anledning af det i byraadetsmødet den 3 Oktober f. A. (Byraadsforhandlingerne side 109) vedtagne forslag angaaende udvidelse af gaderne omkring Hospitalet udtales, at den af Byraadet attraaede afstaaelse af Hospitalets grund til udvidelsen af Klostergyden maa anses utilraadelig som værnede i strid med Stiftelsens interesse, hvorimod Ministeriet intet finder at erindre imod, at der afgive en jordstrimmel til udvidelse af Klostergade og Tangen samt at der til udvidelse af Hospitalsgyden afstaaes en strækning af indtil 2 Alens bredde langs denne gyde paa vilkaar, at Kommunen giver Hospitalet fuld erstatning for de afstaaede arealer samt udreder de udgifter, som flytningen af den nuværende Ringmur i dens hele strækning vil medføre.

Man vedtog at indhente erklæring fra Brolægningsudvalget i forening med Skovby. (Se mødet den 13. Marts).

Uddrag fra byrådsmødet den 13. marts 1879 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra det i Mødet den 20de Februar til at afgive Erklæring om Udvidelsen af Gaderne omkring Hospitalet nedsatte Udvalg forelaa Betænkning, det gaar ud paa, at Kommunens Krav paa at erholde Samfærdselsforholdene i denne tættebebyggede Bydel forbedrede maa anses i den Grad uafviseligt, at Udvalget ikke alene fraraader Byraadet at fravige det af samme i Sagen tidligere indtagne Standpunkt, men endog foreslaar at udvide Fordringen for Hospitalsgydens Vedkommende til 24 Fod (i Stedet for tidligere 20 Fod) i hele Gydens Længde, hvorved der vil opnaas, at der kan komme et Fortov langs Hospitalets Hegn, hvilket vil bidrage til, at Vejen til Kirken for hele det nordlige Kvarter meget forbedres.

Udvalget foreslaar derhos, da en overenskomst har vist sig umulig, at lade de omhandlede Arealer expropriere i Henhold til Loven af 30. Decbr. 1858 § 2.

Man vedtog at udsætte Sagen til næste Møde.

Uddrag fra byrådsmødet den 20. marts 1879 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

efter at et forslag om yderligere forhandling med Hospitals bestyrelsen var forkastet, vedtog Byraadet i erkjendelse af, at forholdene i den paagjældende del af byen nødvendiggjøre en forbedring af samfærdselsforholdene omkring hospitalet og iøvrigt i henhold til den i forrige møde fremlagte udvalgs betænkning, at skride til expropriation af de af udvalget udpegede arealer af hospitalets grund. (Se næste møde).

Uddrag fra byrådsmødet den 27. marts 1879 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Til at repræsentere Byraadet ved den i forrige Møde besluttede Expropriation af en Del af Hospitalets Grund til Udvidelse af Gaderne omkring samme, valgtes A. Langballe.

(Se Mødet den 15de Maj.)

Uddrag fra byrådsmødet den 15. maj 1879 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

A. Langballe meddelte, at der ved en den 14de dennes afholdt Vurderingsforretning var blevet tilkjendt Aarhus Hospital en Erstatning af 5 Kroner pr. kvad. Alen for de Arealer, Byraadet agter at expropriere af Hospitalets Grund til Udvidelse af de omliggende Gader.

(Se Møderne den 17de Marts og den 29de dennes)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

fra inspektionen for Aarhus Hospital fremlagdes en skrivelse af 25de dennes, hvori samme i anledning af Byraadets i skrivelse af 21de Marts d. A. indeholdte udtalelse om, at Byen agter at benytte den lejlighed, Hospitalsmurens nedbrydelse vil frembyde, til overensstemmende med loven af 30te Decbr. 1858 § 2 at forlange en del af hospitalets grund exproprieret til udvidelse af de tilstødende gader, meddeler, at i følge Justitsministeriets skrivelse af 30te f. m., skal hospitalsmuren indtil videre forblive staaende, samt at Arkitekt Holsøe er anmodet om at fremkomme med forslag til restavration af samme. (Se mødet den 15de dennes).

Toges til efterretning. (Se mødet den 7de Aug.).

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra det i Mødet den 29de Maj nedsatte Udvalg forelaa Indstilling, hvori det tilraades Byraadet paa ny at føge en mindelig Overenskomst tilvejebragt med Hospitalet om Hospitalgydens Udvidelse.

Da Byraadet vedtog at følge Udvalgets Forslag, blev Hospitalinspektøren under 9de ds. tilskrevet saaledes:

"Efterat Byraadet, som Inspektionen bekjendt, havde ladet afholde en Taxation den 14 mai d. A. over den Deel af Hospitalets Grund, som Ønskes afstaaet i Henhold til § 2 af Bygningsloven af 30. Decbr. 1858 til Udvidelse af de tilstødende Gader, --- hvilken forretning medfølger, men bedes tilbagesendt, -- fremkom der under 25. f. M. fra Inspektionen en Meddelelse om, at Justitsministeriet havde afgivet en Resolution om, at Hospitalsmuren indtil videre skulde blive staaende. Byraadet kunde vel ikke erkjende, at dette monoment efter Bygningslovens § 2 kunde hindre den forlangte Expropriation, men

ansaa Justitsministeriets Tilkjendegivelse som en Opfordring til paany at søge Enighed om det Terræn, der burde Afstaaes, og nedsatte derfor et Udvalg til yderligere at forhandle med vedkommende derom. Fra dette Udvalg er nu under 28de f. M. modtaget den vedlagte Indstilling, hvilken Byraadet i sit Møde den 7de ds. fuldstændig har tiltraadt, navnlig ogsaa saaledes, at der ikkun bliver et 2 Alen bredt Fortov og 8 Alen Kjørebane langs Hospitalets østlige Mur. I det Haab, at derved fra alle Sider kan opnaas Enighed om Ordningen af Hospitalets Omgivelser, tillader man sig at bede indstilet til Justitsministeriet, at Hegnsmuren mod Kirkestien eller Hospitalsgyden opføres efter den paa det hermed følgende Rids dragne Linie a. b. c. og henstiller iøvrigt de i Indstillingen yderligere berørte Punkter saavel som Betaling for Afstaaelsen til nærmere Afgjørelse. Ridset bedes tilbagesendt."

Uddrag fra byrådsmødet den 10. marts 1881 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra Amtet var modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 26de s. M., hvori Justitsministeriet i Anledning af den i Byraadets Møde den 7de August vedtagne Indstilling angaaende Afgivelsen af nogle Arealer af Hospitalets Grund til Udvidelse af Gaderne deromkring bifalder, at der afstaaes saa megen Grund af Hospitalshaven efter den paa det indsendte Rids med a-b-c angivne Linie til Udvidelse af Hospitalsgyden, af denne erholder en Bredde af 10 Alen, dog saaledes, at Hospitalsgydens vestre Side gjøres paralel med Pensionærfløjens østre Side, og at den Hospitalet tilkommende Erstatning fastsættes paa Grundlag af en ny ved uvillige inden Retten udmeldte Mænd foretagen Vurderingsforretning, samt at der uden Vederlag afgives til Udvidelse af Tangen og Klostergade den smalle Jordstrimmel, der fremkommer, naar Hegnsmuren mod visse Gader, der for Tiden bøjer en Del ud ad, gjøres lige efter den på fornævnte Rids angivne Linie.

I Forbindelse hermed meddeler Ministeriet, at da Stiftsøvrigheden i Skrivelse af 27de Novbr. 1879 har udtalt, at den af Byraadet antydede eventuelle Udvidelse af Hospitalets Have med det mellem Hegnsmuren og Trappen til Sakristiet værende Hjørne af Frue Kirkeplads vil være af Betydning for Hospitalet, har Ministeriet angaaende denne Sag brevvexlet med Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der har erklæret, at der

ikke fra sammes Side er noget at eringre imod, at det nævnte Hjørne afstaaes til Hospitalet uden Vederlag, paa Vilkaar, at den ikke ved Hospitalsmurens Forbindelse med Kirkens Trappe dannes nogen Krog, der kan misbruges til Urenlighed, og med det Forbehold, at Frue Kirke beholder Ret til paa det afstaaede Areal at anbringe Stillads til mulige Reparationer ved sakristiet. (Se Mødet den 5te Maj.)

Uddrag fra byrådsmødet den 5. maj 1881 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra vedkommende Udvalg forelaa en af d'Hrr. Justitsraad, Landinspektør Honum og Gartner L. Thomsen efter Bytingets Udmeldelse foretagen og under 13de f. M. afholdt Vurderingsforretning over det Areal, som Hospitalet i Henhold til Justitsministeriets i Mødet den 10de Marts fremlagte Resolution vil have at afstaa til Hospitalsgydens Udvidelse. - Byraadet akkviescierede for sit Vedkommende ved den fastsatte Erstatningssum, der var bestemt til 4 Kr. pr Kvadrat-Alen af 396 Kvadrat-Alen, foruden at Hospitalet beholder Materialet i den gamle Mur samt de paa den afgivne Grund staaende Træer, hvorhos der er tilkjendt Hospitalet en Godtgjørelse af 240 Kr. for at opføre ny Grund til Hegn paa en Strækning af c. 80 Al., hvorefter det hele Beløb, som Kommunen skal udrede, vil udgjøre 1824 Kr. (Se Mødet den 7de Juli.)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. juli 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Fra Brolægningsudvalget var modtaget en Skrivelse af 5te dennes, hvori Byraadets Opmærksomhed henledes paa, at der ved den for Tiden stedfindende Flytning af Hospitalsmuren ud mod Klostergade og Tangen finder Afvigelse Sted fra den Linie, som Udvalget efter de førte Forhandlinger, se bl.a. Mødet den 10de Marts, formener, at Hospitalet har forpligtet sig til at følge. Den nye Mur bygges nemlig i en anden Linie, hvorved det til Gadernes Udvidelse bestemte Areal bliver indskrænket til 67 kvad. Al. i Stedet for at det skulde være 117 kvad. Al. efter dne førstnævnte Linie.

Byraadet anmodede den fungerende Formand omi Forening med Brolægningsudvalget at forhandle om Sagen med Hospitalsinspektionen. (Se næste Møde.)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. juli 1881 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 151-1878)

Efter derom gjort Meddelelse godkjendte Byraadet, at den fungerende Formand i Foreningen med Brolægningsudvalget havde tilbudt Hospitalsinspektionen at lade Kæmnerkassen udrede Omkostningerne ved Flytning af den allerede opføre Del af Hospitalets hegnsmur ud imod Klostergade og Tangen for at opnaa den i forrige Møde nævnte større Grundafstaaelse fra Hospitalet til disse Gaders Udvidelse.

